श्रीः
श्रीमते रामानुजाय नमः
श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः
श्रीसीतालक्ष्मणभरतशत्रुघ्नहनुमत्समेत श्रीरामचन्द्र परब्रह्मणे नमः

श्रीमद्रामायणे वाल्मीकीये आदिकाव्ये उत्तरकाण्डे

॥ त्रयस्त्रिंशः सर्गः ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

श्री रङ्गरामानुज महादेशिकन्

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

श्रीः

श्रीमते रामानुजाय नमः

श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

श्रीसीतालक्ष्मणभरतशत्रुघ्नहनुमत्समेत श्रीरामचन्द्र परब्रह्मणे नमः

॥ त्रयस्त्रिंशः सर्गः ॥

पुलस्त्येन रावणस्यार्जुनबन्धनतो मोचनम्

रावणग्रहणं तत् तु वायुग्रहणसन्निभम्।
ततः पुलस्त्यः शुश्राव कथितं दिवि दैवतैः॥ **7.33.1** ॥

ततः पुत्रकृतस्नेहात् कम्पमानो महाधृतिः।
माहिष्मतीपतिं द्रष्टुमाजगाम महानृषिः॥ **7.33.2** ॥

स वायुमार्गमास्थाय वायुतुल्यगतिर्द्विजः।
पुरीं माहिष्मतीं प्राप्तो मनःसम्पातविक्रमः॥ **7.33.3** ॥

सोऽमरावतिसङ्काशां हृष्टपुष्टजनावृताम्।
प्रविवेश पुरीं ब्रह्मा इन्द्रस्येवामरावतीम्॥ **7.33.4** ॥

पादचारमिवादित्यं निष्पतन्तं सुदुर्दृशम्।
ततस्ते प्रत्यभिज्ञाय अर्जुनाय न्यवेदयन्॥ **7.33.5** ॥

पुलस्त्य इति विज्ञाय वचनाद्धैहयाधिपः।
शिरस्यञ्जलिमाधाय प्रत्युद्गच्छत् तपस्विनम्॥ **7.33.6** ॥

पुरोहितोऽस्य गृह्यार्घ्यं मधुपर्कं तथैव च।
पुरस्तात् प्रययौ राज्ञः शक्रस्येव बृहस्पतिः॥ **7.33.7** ॥

ततस्तमृषिमायान्तमुद्यन्तमिव भास्करम्।
अर्जुनो दृश्य सम्भ्रान्तो ववन्देन्द्र इवेश्वरम्॥ **7.33.8** ॥

स तस्य मधुपर्कं गां पाद्यमर्घ्यं निवेद्य च।
पुलस्त्यमाह राजेन्द्रो हर्षगद्गदया गिरा॥ **7.33.9** ॥

अद्यैवममरावत्या तुल्या माहिष्मती कृता।
अद्याहं तु द्विजेन्द्र त्वां यस्मात् पश्यामि दुर्दृशम्॥ **7.33.10** ॥

अद्य मे कुशलं देव अद्य मे कुशलं व्रतम्।
अद्य मे सफलं जन्म अद्य मे सफलं तपः॥ **7.33.11** ॥

यत् ते देवगणैर्वन्द्यौ वन्देऽहं चरणौ तव।
इदं राज्यमिमे पुत्रा इमे दारा इमे वयम्।
ब्रह्मन् किं कुर्मः किं कार्यमाज्ञापयतु नो भवान्॥ **7.33.12** ॥

तं धर्मेऽग्निषु पुत्रेषु शिवं पृष्ट्वा च पार्थिवम्।
पुलस्त्योवाच राजानं हैहयानां तथार्जुनम्॥ **7.33.13** ॥

नरेन्द्राम्बुजपत्राक्ष पूर्णचन्द्रनिभानन।
अतुलं ते बलं येन दशग्रीवस्त्वया जितः॥ **7.33.14** ॥

भयाद् यस्योपतिष्ठेतां निष्पन्दौ सागरानिलौ।
सोऽयं मृधे त्वया बद्धः पौत्रो मे रणदुर्जयः॥ **7.33.15** ॥

पुत्रकस्य यशः पीतं नाम विश्रावितं त्वया।
मद्वाक्याद् याच्यमानोऽद्य मुञ्च वत्स दशाननम्॥ **7.33.16** ॥

पुलस्त्याज्ञां प्रगृह्योचे न किञ्चन वचोऽर्जुनः।
मुमोच वै पार्थिवेन्द्रो राक्षसेन्द्रं प्रहृष्टवत्॥ **7.33.17** ॥

स तं प्रमुच्य त्रिदशारिमर्जुनः
    प्रपूज्य दिव्याभरणस्रगम्बरैः।
अहिंसकं सख्यमुपेत्य साग्निकं
    प्रणम्य तं ब्रह्मसुतं गृहं ययौ॥ **7.33.18** ॥

पुलस्त्येनापि सन्त्यक्तो राक्षसेन्द्रः प्रतापवान्।
परिष्वक्तः कृतातिथ्यो लज्जमानो विनिर्जितः॥ **7.33.19** ॥

पितामहसुतश्चापि पुलस्त्यो मुनिपुङ्गवः।
मोचयित्वा दशग्रीवं ब्रह्मलोकं जगाम ह॥ **7.33.20** ॥

एवं स रावणः प्राप्तः कार्तवीर्यात् प्रधर्षणम्।
पुलस्त्यवचनाच्चापि पुनर्मुक्तो महाबलः॥ **7.33.21** ॥

एवं बलिभ्यो बलिनः सन्ति राघवनन्दन।
नावज्ञा हि परे कार्या य इच्छेच्छ्रेय आत्मनः॥ **7.33.22** ॥

ततः स राजा पिशिताशनानां
    सहस्रबाहोरुपलभ्य मैत्रीम्।
पुनर्नृपाणां कदनं चकार
    चचार सर्वां पृथिवीं च दर्पात्॥ **7.33.23** ॥

॥ इत्यार्षे श्रीमद्रामायणे वाल्मीकीये आदिकाव्ये
उत्तरकाण्डे त्रयस्त्रिंशः सर्गः॥